

Muzeum inne niż wszystkie

Materiał zawiera 2 ilustracje, 3 polecenia, 11 ćwiczeń, w tym 2 interaktywne.

Bibliografia:

- Źródło: Ewa Nowak, *Michał Jakiś tam*, Warszawa 2010, s. 91–93.

Muzeum inne niż wszystkie

Muzeum Powstania Warszawskiego
Źródło: Adrian Grycuk, licencja: CC BY-SA 3.0.

W 2004 roku z okazji 60. [rocznicy](#) wybuchu Powstania Warszawskiego zostało otwarte muzeum upamiętniające to wydarzenie. Mieści się w zabytkowym budynku dawnej Elektrowni Tramwajów Miejskich w Warszawie, położonym u zbiegu ulic Przyokopowej i [Grzybowskiej](#). Charakterystycznym elementem muzeum jest widoczna z daleka 32-metrowa wieża widokowa.

Zwiedzanie muzeum rozpoczyna się od parteru, gdzie ekspozycja przedstawia okres okupacji i wybuch powstania. Na wystawie ustawiony został m.in. stalowy [monument](#), który oprócz ważnych dat i nazwisk zawiera także nagrania dźwiękowe, np. piosenki powstańcze, odgłosy bicia serca czy wybuchów. Do interesujących eksponatów należą także: maszyny drukarskie, [motocykl](#) marki BMW oraz zegar, który wskazuje godzinę [17:00](#). Na parterze znajduje się również Sala Małego Powstańca, w której odbywają się lekcje muzealne dla dzieci.

Następnie wytyczona trasa zwiedzania prowadzi na [antresolę](#), gdzie został zaprezentowany przebieg walk w sierpniu 1944 roku oraz codzienne życie mieszkańców Warszawy. Wśród eksponatów znajdują się m.in. mundury powstańcze, broń, wyposażenie szpitala oraz [replika](#) kanału, którym poruszali się powstańcy. Aby dotrzeć z parteru do schodów prowadzących na pierwsze piętro, należy przejść przez antresolę.

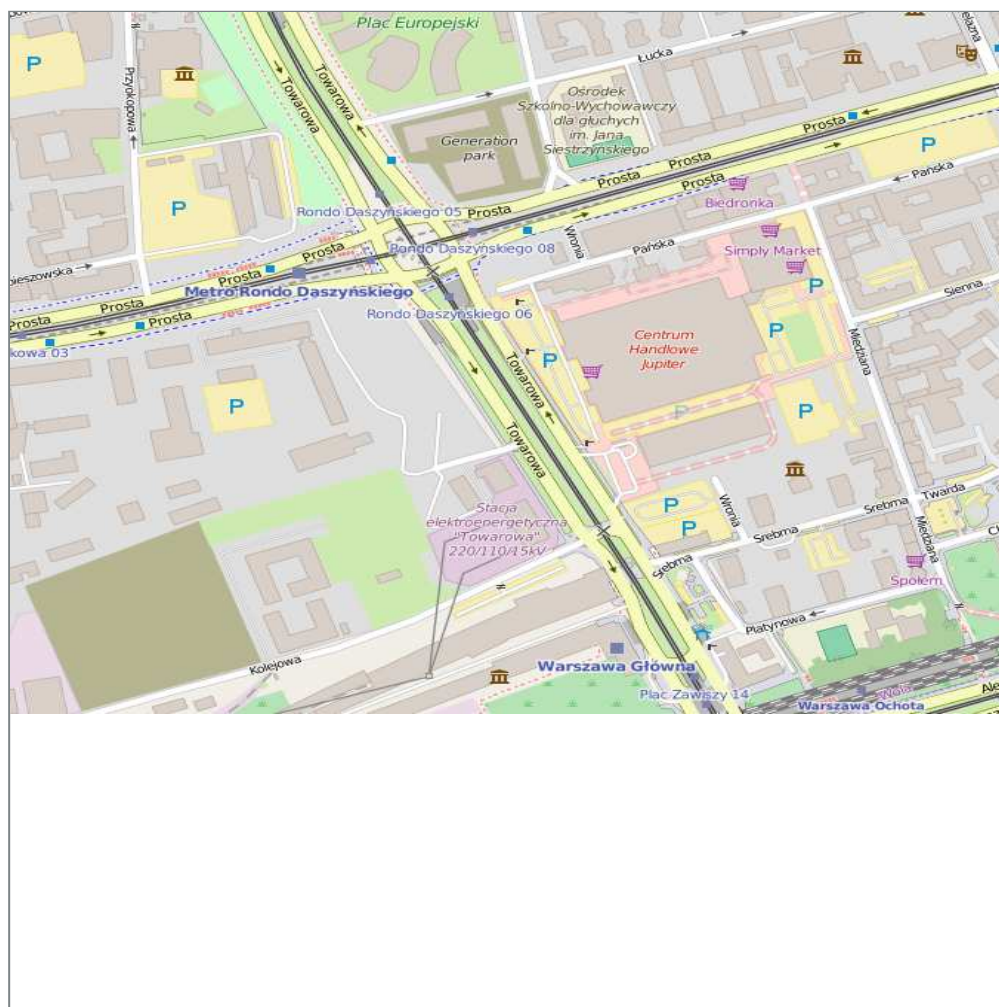
Zwiedzając ekspozycję dostępną na pierwszym piętrze, można poznać historię schyłku powstania oraz dowiedzieć się, co wydarzyło się po jego upadku, np. jak potoczyły się losy powstańców. Na piętrze warto obejrzeć też m.in. zrekonstruowaną radiostację 'Błyskawica'.

W wydzielonej części budynku na parterze mieści się Hala B, nazywana 'Halą pod Liberatorem', ponieważ znajduje się tam podwieszona pod sufitem replika samolotu **B-24 Liberator**. W hali jest również sala kinowa, z której można przejść do podziemi i po raz kolejny pokonać odcinek kanału przełazowego.

Wokół budynku muzeum mieści się także Park Wolności, w którym co roku, podczas obchodów rocznicowych, wystawiane są przedstawienia teatralne. Znajdują się tam również: 156-metrowy Mur Pamięci oraz Pomnik Małego Powstańca.

Polecenie 1

Zaznacz na mapie miejsce, w którym znajduje się Muzeum Powstania Warszawskiego. Skorzystaj z narzędzi dostępnych w szkicowniku.

Źródło: OpenStreetMap, <http://www.openstreetmap.org/?mlat=52.23218&mlon=20.98131#map=17/52.23218/20.98131>, licencja: CC BY-SA 2.0.

Ćwiczenie 1

Na podstawie zamieszczonej wyżej mapy wytłumacz, jak dotrzeć z Dworca Głównego w Warszawie do Muzeum Powstania Warszawskiego.

Ćwiczenie 2

Na podstawie dostępnych źródeł wypełnij poniższe pola odpowiednimi informacjami na temat Muzeum Powstania Warszawskiego.

Wpisz nazwę muzeum

Zaloguj się, aby dodać ilustrację.

Adres

Eksponaty

Dodatkowe informacje

Ćwiczenie 3

Wyjaśnij, czym zajmuje się przewodnik muzealny.

Zapoznaj się z zamieszczonym poniżej fragmentem książki Ewy Nowak, a następnie wykonaj ćwiczenia.

((Ewa Nowak

Michał Jakiś tam

Marysia pomogła jej sprawdzić w internecie, jak dojechać do Muzeum Powstania Warszawskiego. Potem wydrukowały opis.

Dojazd był banalny. [...]

Gdy tramwaj dowiózł ją do ronda Daszyńskiego, wysiadła. Wyciągnęła kartkę z planem i bez kłopotów trafiła.

Wstęp był bezpłatny.

Edyta weszła do pierwszej sali i od razu, od progu, podzialała na nią niezwykła atmosfera tego miejsca.

Każda sala była równie ciekawa, każdy eksponat chwycił za serce. Edyta zakładała słuchawki i słuchała wspomnień powstańców. Oglądała plakaty, broń, ubrania, czytała rozwieszone wszędzie kartki z opisami każdego dnia powstania. Nawet mapa Polski sprzed drugiej wojny światowej była jakaś inna – w szkole, gdy się o tym uczyli, nie wydawało się ciekawe, a tu... wszystko było prześiąknięte atmosferą patriotyzmu i podniosłości – ale tej, której się szuka, a nie tej nachalnej i propagandowej. Edyta miała wrażenie, jakby przeniosła się w czasie.

'Czy to jest muzeum? Nie. To coś innego. Muzea są nudne i duszne, a tu... czas zatoczył koło'.

Kiedy doszła do wysokich [cembrowin](#) i obejrzała wstrząsające filmy z okresu wojny, nie mogła powstrzymać łez. Nie czuła się z tym głupio, bo wiele osób miało chustki przy oczach.

Gdy trochę się uspokoiła, wjechała windą na piętro i tam rozkleiła się już zupełnie. Nie ukrywała łez, ale też nikt się jej nie przyglądał.

Kiedy weszła do kanału, nie mogła stamtąd wyjść, a sala, gdzie całą ścianę zajmowało rodzinne zdjęcie [Hansa Franka](#), kompletnie ją rozstroiła.

'Wygląda tak normalnie'.

Po sto razy widziała siebie, jak biegnie z opaską sanitariuszki, jak przenosi pocztę powstańczą...

Najdłużej stała w sali, gdzie jedynym wystrojem były dziesiątki czarno-białych zdjęć młodych twarzy. Uśmiechnięci chłopcy, niektórzy bardzo przystojni, a dziewczyny – śliczne.

'Jestem prawie w ich wieku. Czy ja bym tak umiała?'

– Też myślisz, że ty byś tak nie umiała? – usłyszała głos koło siebie i automatycznie odpowiedziała:

– Tak.

– A może wcale tak nie jest?

– Jak?

– No, może my, to znaczy nasze pokolenie byłoby zdolne... gdyby było trzeba...

Edyta spuściła głowę i wyciągnęła z torebki chusteczkę. Otarła łzy.

– Ja jestem tchórzem.

– Oni na pewno też tak o sobie myśleli... Jesteś z Warszawy?

- Nie.
- Ja tak. - Zabrzmiało to bardzo dumnie. - Wiesz, głupio nie znać historii swojego miasta. Mój pradziadek był powstańcem. Jestem Alek.
- Wyciągnął do niej rękę.
- Edyta.
- Najgorsze są te kanały, nie?
- Dla mnie najgorsze są te dokumenty z [ekshumacji](#). Aż miałam ciarki.
- A widziałeś łóżko z [Majdanka](#)?
- Brr...
- Jesteś tu pierwszy raz?
- Tak. A ty?
- Siódmy.

Edyta nic nie powiedziała.

- Oglądałaś już [filmy](#)?
- Próbowałam...
- Rozumiem. Ja też za pierwszym razem ryczałem. Dziś najbardziej podobała mi się [makiet](#)a warszawskiej ulicy. Za każdym razem widzę coś innego. Pokazać ci?
- Chętnie. Ja w ogóle nie zwróciłam na nią uwagi.

W zasadzie przeszli całe muzeum od początku. Alek sporo opowiadał. Pokazywał nawet na planie, gdzie jego pradziadek był ranny, a potem usiedli obok siebie i wysłuchali strasznych wspomnień kobiet, które po powstaniu były więzione.

Wyszli z muzeum w milczeniu.

Ćwiczenie 4

Wyjaśnij na podstawie powyższego tekstu, czym różni się Muzeum Powstania Warszawskiego od innych muzeów.

Ćwiczenie 5

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

Wyjaśnij, dlaczego Alek odczuwał dumę z bycia rodowitym warszawiakiem.

Ćwiczenie 7

Przedstaw, w jaki sposób w tekście ukazani zostali powstańcy. Przywołaj odpowiednie fragmenty.

Ćwiczenie 8

Na podstawie tekstu wymień eksponaty, które przykuły uwagę bohaterów utworu Ewy Nowak. W polach po lewej stronie wpisz nazwę przedmiotu, a po prawej krótki opis wskazanego eksponatu.

Eksponat	Opis

Polecenie 2

Odwiedź [stronę](#) Muzeum Powstania Warszawskiego. Obejrzyj eksponaty i opisz te z nich, które wywarły na tobie największe wrażenie

Ćwiczenie 9

Uzupełnij poniższe zdania odpowiednimi formami wyrazu „muzeum”.

W przyszłym tygodniu będziemy gościć rodzinę z Gdańska. Ciocia poprosiła o przygotowanie listy muzeów, które warto odwiedzić podczas pobytu w stolicy. Wiele słyszała o

Powstania Warszawskiego, więc wybiorą się tam w pierwszej kolejności.

Kuzyni interesują się prehistorią, więc chętnie odwiedzają Ewolucji i

Geologiczne. Mój wujek natomiast odwiedził każde

kolejnictwa w Polsce, przyznał jednak, że chętnie odwiedzi ponownie warszawską Stację

.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 10

Do podanych poniżej wyrazów dopisz co najmniej trzy synonimy:

- eksponować,
- więzień,
- muzealny,
- kolekcja,
- gmach,
- rekonstrukcja.

Ćwiczenie 11

Uzupełnij tabelę odpowiednimi wyrazami według wzoru zamieszczonego w pierwszym wierszu.

Rzeczownik (osoba)	Rzeczownik	Przymiotnik
archiwista	archiwum	archiwalny
		muzealny
	powstanie	
	bilet	
patriota		

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 3

Czy, twoim zdaniem, warto odwiedzić Muzeum Powstania Warszawskiego? Uzasadnij swoją odpowiedź, podając dwa argumenty.